

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte:
Judecători:

Talpă Boris
Țurcan Anatolie
Roic-Botezatu Lilia

a examinat fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Rotari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2022, în cauza intentată la cererea lui Rotari Valeriu, în ordine art. 313 din Codul de procedură penală

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.04.2021 – 13.04.2022;

Instanța de recurs: 10.05.2022 – 08.06.2022;

Instanța de recurs în anulare: 28.09.2022 – 08.06.2022;
03.05.2023 – 05.03.2024;

c o n s t a t ă :

1. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Bălți din 13.04.2022, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea petiționarului Rotari Valeriu, privind anularea ordonanței procurorului Selevestru Lilia din cadrul Procuraturii Anticorupție, oficiul Nord din 23.03.2021 și a ordonanței procurorului adjunct-interimar al Procurorului șef al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravan din 15.04.2021.

Instanța a reținut că nu au fost identificate temeiuri de a declara nulitatea actelor contestate, motivele invocate de către petiționar fiind neîntemeiate, formale și convenționale, iar dreptul petiționarului la un proces echitabil nu a fost încălcat sau afectat.

2. Nefiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Bălți din 13.04.2022, petiționarul Rotari Valeriu a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care plângerea sa să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs, petiționarul a invocat că organul de urmărire penală nu a acordat suficientă eficiență normelor procesual-penale și nu a întreprins măsurile necesare pentru a cerceta sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv a tuturor circumstanțelor cauzei.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15.06.2022, recursul declarat de către petiționarul Rotari Valeriu a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a notat că, soluția adoptată prin încheierea contestată este una corectă, iar instanța de judecată a acordat deplină eficiență prevederilor art. 19, 262-263, 274, 313 din Codul de procedură penală.

4. Nefiind de acord cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15.06.2022, petiționarul Rotari Valeriu a contestat-o cu recurs în anulare, prin care a solicitat casarea acesteia și numirea unei expertize grafologice „договор поручения” din 20.01.2004.

În motivarea cererii de recurs în anulare, petiționarul a invocat că, organul de urmărire penală nu a acordat suficientă eficiență normelor procesual-penal și nu a întreprins măsurile necesare pentru a cerceta sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv a tuturor circumstanțelor cauzei, care să confirme sau să infirme clar adevărul.

5. În conformitate cu prevederile art. 466 din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de recurs a devenit irevocabilă.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09.11.2022, recursul în anulare declarat de către petiționarul Rotari Valeriu, a fost declarat inadmisibil, pe motiv că nu întrunește cerințele de conținut.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs în anulare a reținut că, normele de drept cuprinse în art. 452, 454-455 din Codul de procedură penală, prescriu în mod expres că pot fi contestate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost soluționat fondul cauzei, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, iar celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele contestat de către petiționar, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare, prin urmare, recursul declarat nu a întrunit cerințele de conținut.

7. La data de 07.04.2023, petiționarul Rotari Valeriu, a depus în mod repetat recurs în anulare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15.06.2022, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care ordonanța de refuz în pornirea urmării penale din 23.03.2021 a procurorului în Procuratura Anticorupție, Selevestru Lilia, să fie recunoscută nulă.

În motivarea recursului petiționarul a invocat că judecătorul de instrucție, la examinarea cauzei, nu a acordat suficientă eficiență normelor procesual-penale și nu a fost imparțial, manifestându-se în favoarea acuzării, încălcând astfel dreptul petiționarului la un proces echitabil. Mai indică petiționarul că organul de urmărire penală nu a dat suficientă eficiență normelor procesual-penale și nu a întreprins măsurile necesare, întru cercetarea sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialelor cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Completul de judecată atrage atenția că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală până la intrarea în vigoare a Legii nr. 246 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative, inclusiv prin prisma Legii nr. 286 din 05.10.2023, pentru modificarea unor acte normative.

Potrivit art. 452 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi atacate la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare, după epuizarea căilor ordinare de atac. Persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din prevederile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Conform prevederilor art. 453 alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol **sau este declarat repetat**.

Din conținutul acestor norme se desprinde prescripția imperativă, astfel încât, recurs în anulare poate fi declarat o singură dată, iar recursurile ulterioare vor fi repetate, adică lipsite de orice suport legal. Raționamentul juridic al acestei concluzii este determinat de următoarele împrejurări.

Conform Codului de procedură penală, căile extraordinare de atac sunt realizate în procedura recursului în anulare, procedura de revizuire a procesului penal, de revizuire a cauzei în urma pronunțării hotărârii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și cea a recursului în interesul legii.

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (2) din Codul de procedură penală, art. 4, Protocol nr. 7 CEDO, întru respectarea securității raporturilor juridice vis-a-vis de toate părțile antrenate, hotărârea judecătorească definitivă împiedică continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă.

Potrivit prevederilor art. 6 pct. 44) din Codul de procedură penală, cât și a jurisprudenței naționale:

- a) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată constituie încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;
- b) fapte noi sunt date despre circumstanțele de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate în cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administrează probe deja cunoscute în cauza respective;

c) fapte recent descoperite reprezintă faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscând un fapt sau o împrejurare ce îi era favorabilă, a preferat să păstreze tăcerea nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, doar în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

În contextul enunțat supra, instanța de recurs în anulare, menționează că soluționarea de către Curtea Supremă de Justiție a recursului în anulare declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești, atestă realizarea deja de către petiționarul Rotari Valeriu a dreptului la respectiva cale extraordinară de atac, deci, recursul în anulare declarat ulterior, va fi repetat și inadmisibil, întru respectarea securității raporturilor juridice și a principiului non bis in idem.

Prin urmare, dat fiind că, recursul în anulare precedent, depus la 08.09.2022 a fost examinat de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție la 09.11.2022, recursul în anulare aflat pe rol, fiind repetat, urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În conformitate cu prevederile art. 453 alin. (2), art. 456 din Codul de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Rotari Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2022, în cauza intentată la cererea lui Rotari Valeriu, în ordine art. 313 din Codul de procedură penală, deoarece este declarat repetat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte:

Talpă Boris

Judecători:

Țurcan Anatolie

Roic-Botezatu Lilia